

PAPER DETAILS

TITLE: Öğretmen Adaylarının 2014 KPSS Puanlarının Fakülte ve Öğretmenlik Alanlarına Göre
Karsilastirilmesi

AUTHORS: Mutlu Tahsin ÜSTÜNDAG, Haydar YALÇIN, Togay Seçkin BIRBUDAK, Erhan
GÜNES, Mustafa SAFRAN

PAGES: 599-619

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1487499>

Öğretmen Adaylarının 2014 KPSS Puanlarının Fakülte ve Öğretmenlik Alanlarına Göre Karşılaştırılması

Mutlu Tahsin ÜSTÜNDAĞ¹, Haydar YALÇIN²,
Togay Seçkin BİRBUDAK³, Erhan GÜNEŞ⁴, Mustafa SAFRAN⁵

Geliş Tarihi: 26.10.2016

Kabul Ediliş Tarihi: 12.12.2016

ÖZ

Bu çalışmanın amacı 2014 yılı Kamu Personeli Seçme Sınavı'na (KPSS-2014) katılan öğretmen adaylarının başarı durumlarının mezun oldukları fakültelere ve öğretmenlik alanlarına göre karşılaştırılmasıdır. Bu bağlamda öğretmen yetiştiren fakülteler iki ana bölüme ayrılmış ve öğretmen adayları eğitim fakültesi ya da diğer fakültelerden mezun olmalarına göre değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Çalışmada KPSS-2014 kapsamında yapılan Öğretmenlik Alan Bilgisi testinin uygulandığı 10 branşa ait sonuçlar değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında söz konusu alanlarda sınava katılan toplam 118.206 öğretmen adayının KPSS-2014 başarı puanları incelenmiş ve eğitim fakültesi mezunlarının diğer fakültelerden mezun öğretmen adaylarına göre 9 branşta daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmada ayrıca başarı puanları ortalamaları üzerinden gruplar arasındaki farklılıklar incelenmiştir. Araştırma sonucunda ulaşılan sonuçların, ülkemizdeki öğretmen yetiştirme sistemi, öğretmen istihdam politikası ve öğretmen seçme sistemine geribildirim sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: KPSS, öğretmen atama, MEB, öğretmen adayları

Comparison of Teacher Candidates' 2014 CSSE Scores in terms of Faculties and Branches

ABSTRACT

The aim of this research was to compare 2014 Civil Servant Selection Examination (CSSE) scores of teacher candidates in terms of faculties they were graduated from and their branches. In this context, faculties were taken into consideration in two different categories. These categories were faculties of education and other faculties. The dataset of the study included CSSE-2014 scores of teacher candidates from 10 branches. The CSSE-2014 scores of 118.206 teacher candidates were investigated. According to the results of the study, teacher candidates graduated from faculties of education found to be more successful than others in 9 branches. The study also investigated differences between groups according to averages of CSSE-2014 scores. Results are expected to provide feedback for teacher training, teacher employment policy and teacher selection system in Turkey.

Keywords: Civil Servant Selection Examination, teacher employment, Ministry of Education, teacher candidates

¹ Öğr.Gör.Dr., Gazi Üniversitesi, mutlutahsin@gmail.com

² Yrd.Doç.Dr., İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, haydaryalcin@gmail.com

³ Yrd.Doç.Dr., Gazi Üniversitesi, togayar@gmail.com

⁴ Yrd.Doç.Dr., Ahi Evran Üniversitesi, guneserhan@gmail.com

⁵ Prof.Dr., Gazi Üniversitesi, safran@gazi.edu.tr

GİRİŞ

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından 1923'ten günümüze kadar her öğretmenlik alanında öğretmen atamaları çeşitli usul ve esaslara bağlı olarak yapılmaktadır. Bununla birlikte bu usul ve esasların günümüze kadar birçok değişikliğe uğradığı görülmektedir. Bunun nedeni MEB'in öğretmen atamaları konusunda geçmişten günümüze yaptığı farklı uygulamalardır. Bu uygulamalar; yedek subay öğretmen, vekil öğretmen, öğretmenlik formasyonu, mektupla öğretmen yetiştirme, hızlandırılmış programla öğretmen yetiştirme, asker öğretmenlik, yükseköğretim programı mezunlarından koşul aranmaksızın öğretmen atanması ve açık öğretim yolu ile İngilizce ve Okul Öncesi alanlarında öğretmen yetiştirilmesi olmak üzere çok çeşitlidir (Akyüz, 2001).

Günümüzde öğretmen atamalarında ölçüt olarak KPSS sınav sonuçları göz önüne alınmaktadır. Bu durum bu sınavın önemini artırmakta ve öğretmen adayları arasında doğal olarak bir rekabet oluşturmaktadır. Öğretmen adayları eğitim fakültelerinden mezun öğrenciler olmakla birlikte diğer bazı fakültelerden mezun öğrenciler de pedagojik formasyon sertifikası alarak bu aday grubuna dahil olmaktadır. Özellikle son yıllarda YÖK tarafından üniversitelere ayrılan pedagojik formasyon sertifika programı öğrenci kontenjanlarında ciddi bir artış gözlenmektedir. Bu durum belirlenen ihtiyaçtan çok daha fazla öğretmen adayının atama talebinde bulunmasına neden olmaktadır (YÖK, 2015).

Konu ile ilgili son yıllarda yapılan araştırmaların genellikle öğretmen adaylarının KPSS başarıları, sınavla ilgili görüşleri, sınava yönelik tutumları, sınav kaygıları, üniversiteye giriş puanları gibi birçok değişkeni ele aldıkları görülmektedir. Bu çalışmada, öğretmen adayları ve KPSS'yi konu alan son yıllarda yapılmış araştırmalardan bazıları aşağıda özetlenmiştir:

Erdem ve Soylu (2013) öğretmen adaylarının KPSS ve alan sınavına yönelik görüşlerini konu alan bir araştırma yapmışlardır. Araştırmada bir üniversitede öğrenim gören 110 öğretmen adayının görüşleri alınmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmen adaylarının büyük bir çoğunluğu, alan sınavını tercih etmiş ve bu sınavların sonuçlarının yanı sıra başka faktörlerin de öğretmen atamalarında göz önüne alınması gerektiğine yönelik görüş belirtmişlerdir. Uğurlu ve Yörek'in (2015) öğretmen adaylarının görüşlerine yönelik araştırmalarında da benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Kala ve Çakır (2013) ise biyoloji alan bilgisi soruları üzerinde yaptıkları çalışmada yeterlilikler ve bu sorular arasındaki ilişkiyi inceleyerek KPSS alan bilgisi sorularına çeşitli eleştiriler getirmişlerdir.

Bir başka çalışmada, KPSS sınav soruları ile eğitim fakültelerinde verilen eğitim bilimleri derslerinin içerikleri karşılaştırılmıştır (Başkan ve Alev, 2009). Bu araştırmada sınavın kapsamının genişletilmesine yönelik öneri getirilmiştir.

Kablan (2010) akademik mezuniyet ortalama puanları ile KPSS başarı puanları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırma sonuçlarından birisi öğretmen adaylarının mezuniyet ortalaması ile KPSS’de Eğitim Bilimleri alanından alınan puan arasında güçlü bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur.

Atav ve Sönmez (2013), KPSS sınavına girecek olan 300 öğretmen adayı üzerinde bir araştırma yapmışlardır. Bu araştırma, öğretmen adaylarının görüşlerine dayanarak, adayların sınava hazırlık için çoğunlukla dershanelere ihtiyaç duyduklarını, sınavın lisans eğitimleri ve yaşantılarını olumsuz yönde etkilediğini ve sınav sisteminin daha nitelikli olması gerektiğini ortaya koymuştur.

Gökçe (2013) ise eğitim fakültesi son sınıf öğrencileri ile farklı alanlarda formasyon eğitimi alan kursiyerlerin KPSS sınavına yönelik görüşlerini temel alan karşılaştırmalar yapmıştır. Bu çalışmada sınavın gerekliliği, ders başarısı ile KPSS başarısının ilişkisi, öğretmenlik için bu sınavın yeterli olup olmadığı, alan sınavının gerekliliği ve öğretim elemanları ile fakülte yönetiminin desteği gibi konularda adayların görüşleri alınarak analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarında KPSS sınavının öğretmen adaylarınca kabul edilebilirliğinin tartışılmalı olduğuna işaret edilmiştir.

Üniversiteye giriş puanları ile KPSS puanlarını birlikte ele alan araştırmalara da rastlamak mümkündür. Örneğin, yüksek puanla öğrenci alan programlardan mezun olan öğrencilerin aynı başarıyı KPSS Eğitim Bilimleri Testinde gösteremediklerini ortaya koyması bakımından önemli sayılabilecek bir araştırma Yüksel (2013) tarafından yapılmıştır. Bu çalışmada üniversiteye giriş puanı ile KPSS Eğitim Bilimleri Testi puanı ortalamaları arasında düşük düzeyde bir korelasyon belirlenmiştir. Araştırma ayrıca ele aldığı veriler kapsamında, üniversitelerin bölgeler bazında söz konusu test başarısı bakımından karşılaştırılmasına da yer verilmiştir.

KPSS sınavı ve öğretmen adaylarına ilişkin daha birçok araştırma bulunmaktadır. Bu araştırmaların önemli bir kısmı öğretmen adaylarının görüş veya tutumları üzerine yapılmış çalışmalardır (Örneğin: Aküzüm, Demirkol, Ekici ve Talu, 2015; Gündoğdu, Çimen ve Turan, 2008; Karaca, 2011). Bunlarla birlikte KPSS puanlarını çok çeşitli değişkenler açısından inceleyen araştırmalar da vardır (Örneğin: Açıl, 2010; Bahar, 2006; Dilekmen, Ercoşkun ve Nalçacı, 2005; Ercoşkun ve Nalçacı, 2009; Ergün, 2005). Bazı araştırmaların ise üniversiteye giriş sınavı puanları ile KPSS puanları arasındaki ilişkiye odaklandığı görülmektedir (Bahar, 2011; Atasoy, 2004; Özkan, 2015).

Bu araştırmanın bir benzeri KPSS-2013 verileri üzerinden daha önce yapılmıştır. KPSS-2013 Öğretmenlik Alan Bilgisi testinin uygulandığı 10 branşta sınava giren 94.625 aday mezun oldukları fakülteler ekseninde başarı durumlarına göre değerlendirilmiş ve eğitim fakültesi mezunu öğretmen adaylarının sınavda diğer

fakülte mezunu adaylara göre daha başarılı sonuçlar elde ettiği bulgusuna ulaşılmıştır (Safran, Kan, Üstündağ, Birbudak ve Yıldırım, 2014).

Yukarıda özetlenen veya adı geçen araştırmalar hiç şüphesiz öğretmen adaylarına yönelik uygulanan KPSS sınavı çerçevesinde birçok bilgi, eleştiri ve öneriler ortaya koyarak ilgili alanyazına katkı sağlamaktadır. Öte yandan ülkemizdeki öğretmen yetiştirme sistemi, öğretmen istihdam politikası ve öğretmen seçme sistemine geribildirim sağlayacak daha geniş çaplı araştırmalara da ihtiyaç vardır. Günümüz uygulamalarına pratik ve net geribildirimler sunabilmek için büyük veri setleri ile araştırmaların yapılması ve kolay anlaşılabilir ampirik bulgular ışığında önerilerin sunması gerekmektedir. Bu araştırma, alanyazındaki bu eksikliği gidermek ve söz konusu uygulamalara bir anlamda geribildirim sunabilmek için gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmanın amacı, 2014 yılı Kamu Personeli Seçme Sınavı'na (KPSS-2014) katılan öğretmen adaylarının başarı durumlarının mezun oldukları fakültele ve öğretmenlik alanlarına göre karşılaştırılmasıdır.

YÖNTEM

Araştırmada çalışma grubundaki öğretmen adaylarının çeşitli değişkenler açısından kendi aralarında nasıl bir dağılım gösterdiklerini ve gruplar arası farklılıkları ortaya çıkarmak amacıyla betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır (Fraenkel, Wallen ve Hyun, 2012).

Evren ve Örneklem

Bu araştırma 2014 yılında düzenlenen Kamu Personeli Seçme Sınavı'na öğretmen olmak için katılan 10 branşta toplam 118.206 adayın P121 puanı üzerinde yürütülmüştür. P121 olarak adlandırılan puan türünde adaylar, genel yetenek (% 15), genel kültür (% 15), eğitim bilimleri (% 20) ve öğretmenlik alan bilgisi (% 50) sorularını cevaplamaktadır. Sınava katılan öğretmen adayları mezun oldukları branşlar bazında dört alan grubuna ayrılmışlardır. Bunlar; fen ve matematik alanları, sosyal alanlar, yabancı dil alanları ile din kültürü ve ahlak bilgisi alanıdır. Bu araştırmada çalışma grubu evreni oluşturmaktadır. Çalışma grubuna ilişkin betimsel istatistik sonuçları Tablo 1'de verilmiştir:

Tablo 1. Çalışma Grubunun Betimsel İstatistiği

Alan	Branş	Eğitim Fakültesi			Diğer Fakülteler*			Genel Top.
		Kadın	Erkek	Top.	Kadın	Erkek	Top.	
Fen ve Mat. Alanları	Fizik	781	917	1.698	3.281	3.022	6.303	8.001
	Kimya	899	759	1.658	3.330	1.401	4.731	6.389
	Biyoloji	1.201	542	1.743	5.275	1.468	6.743	8.486
	Mat.	1.020	1.145	2.165	8.425	7.091	15.516	17.681
Sosyal Alanlar	Tarih	925	1.029	1.954	7.759	5.774	13.533	15.487
	Coğrafya	545	675	1.220	2.143	2.669	4.812	6.032
	Türk Dili ve Edebiyatı	1.173	999	2.172	14.402	6.943	21.345	23.517

Yabancı Dil Alanları	İngilizce	8.228	2.578	10.806	3.721	910	4.631	15.437
	Almanca	2.344	578	2.922	757	187	944	3.866
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Alanı	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1.564	1.463	3.027	6.842	3.441	10.283	13.310
Genel Toplam		18.680	10.685	29.365	55.935	32.906	88.841	118.206

*Diğer fakülteler: Fen, Edebiyat, Fen-Edebiyat, İnsan ve Toplum Bilimleri, İlahiyat fakülteleri vb.

Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılan veriler Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü ile Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü'nden temin edilmiştir. Veriler Microsoft Excel programı formatında temin edilmiştir. Daha sonra elde edilen verilerin analize uygun hale getirilebilmesi için bir veritabanı hazırlanmış ve oluşturulan bu veritabanında alanların karşılıklı olarak incelenebilmesi için ek alanlar hazırlanarak karşılaştırmalar bu tablolar üzerinden gerçekleştirilmiştir. Veritabanı işlemleri Microsoft SQL Server 2014 veritabanı yönetim sistemi yazılımı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu yazılım üzerinde SQL (Structured Query Language - Yapılandırılmış Sorgu Dili) komutları çalıştırılarak veriler analize hazır hale getirilmiştir.

Verilerin Analizi

Çalışma kapsamında eğitim fakültesi mezunları ile diğer fakültelerden mezun olan öğretmen adaylarının KPSS-2014 Öğretmenlik Alan Bilgi Testi (ÖABT) sınavında elde ettikleri başarı puanları üzerinden gruplar arası karşılaştırmalar için bağımsız örneklem “t testi” ile “z testi” uygulanmıştır. Veri analizinde IBM SPSS 20 (Statistical Package for the Social Sciences) yazılımı kullanılmıştır. Çalışmanın amacı doğrultusunda branşlar bazında sınava katılan adaylar eğitim fakültesi ve diğer fakültelerden mezun olma durumlarına göre gruplandırılmıştır. İlk olarak, belirlenen iki grubun KPSS-2014 başarı puan ortalamaları hesaplanmış ve farkın anlamlı olup olmadığı irdelenmiştir. Daha sonra Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2014 yılı öğretmen atamaları sonucunda kontenjanlar bazında belirlenen atamaya esas asgari puanlar kullanılarak iki grubun başarı puan ortalamaları kıyaslanmış ve aradaki farkın anlamlı olup olmadığını incelemek için “t testi” yapılmıştır. Yüzde kıyaslamalarında da “z testi” kullanılmıştır. Bazı branşlarda sınava katılan sayısının oldukça yüksek olmasına karşın öğretmen kontenjanının düşük olması nedeniyle atamaya esas asgari puanı geçen aday sayısının sınava katılan aday sayısına oranı oldukça düşüktür. Bu branşlarda karşılaştırma sınırlı kalmaktadır. Ayrıca atamaya esas asgari puanı geçen adayların atanma durumları, sınava giriş sayıları ve açılan kontenjan sayıları branşlar bazında betimsel istatistiklerle irdelenmiştir. Çalışmada son olarak illerin öğretmen yetiştirme başarıları mezun olunan üniversite iline göre eğitim fakültesi ve diğer fakülteler olmak üzere incelenmiştir.

BULGULAR

2014 yılındaki Kamu Personeli Seçme Sınavı'nda öğretmen olabilmek için sınava giren 10 branşta toplam 118.206 aday, mezun oldukları alanlara göre Fen ve Matematik, Sosyal, Yabancı Dil ve Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi alanı olmak üzere 4 ana alana ayrılmıştır. 118.206 aday ilgili branş ve alanına göre yerleştirilmiş ve eğitim fakültesinden mezun olup olmadıklarına göre gruplandırılmıştır. Yapılan bu gruplandırma ekseninde de öğretmen adaylarının başarı ve atanma durumlarına dair branş ve alanlar bazında ayrı ayrı incelemeler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca her branş için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından atama sonucu belirlenen atanmaya esas minimum puanına göre de eğitim fakültesi mezunu olanlar ile diğer fakültelerden mezun olanların minimum puanı geçme başarıları kıyaslanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından araştırmanın çalışma grubunu oluşturan 10 branşa ait 2014 yılı için belirlenen atanmaya esas minimum puanlar ve ilk atama kontenjanları Tablo 2'de sunulmuştur:

Tablo 2. *Branşlara Göre Atamaya Esas Minimum Puanlar ve İlk Atama Kontenjanları*

Alan	Branş	Atamaya Esas Minimum Puan	İlk Atama Kontenjanı
Fen ve Matematik Alanları	Fizik	77,48	462
	Kimya	76,70	525
	Biyoloji	76,10	969
	Matematik	79,99	1.279
Sosyal Alanlar	Tarih	81,75	339
	Coğrafya	78,74	322
	Türk Dili ve Edebiyatı	79,97	1.115
	İngilizce	70,04	3.897
Yabancı Dil Alanları	Almanca	74,29	252
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Alanı (DİKAB)	60,19	3.376

Çalışmamızın ilk bölümünde fen ve matematik alanlarında sınava katılan 40.557 öğretmen adayına ilişkin sonuçlar Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. *Fen ve Matematik Alanlarına ait KPSS-2014 Betimsel İstatistikleri, t ve z Testi Sonuçları*

Branş	Fakülte	Sınava Katılım					Atamaya Esas Min. Puanı Geçen				
		N	%	$\bar{X}$	t	p	N	%	z	$\bar{X}$	p
Fizik	Eğitim Fak.	1.698	21,22	67,88			236	13,90		80,70	
					22.855	.00				3.978	.00
	Diğer Fak.	6.303	79,78	62,55			258	4,09	14.91	79,89	
Toplam		8.001	100	63,68			494	6,17		80,27	

Kimya	Eğitim Fak.	1.658	25,95	67,39	236	14,23	80,07
				16.199 .00			2.775 .006
	Diğer Fak.	4.731	74,05	63,29	314	6,64	9.48 79,45
	Toplam	6.389	100	64,35	550	8,61	79,72
Biyoloji	Eğitim Fak.	1.743	20,54	67,43	322	18,47	80,09
				15.418 .00			2.949 .003
	Diğer Fak.	6.743	79,46	63,64	678	10,05	9.72 79,52
	Toplam	8.486	100	64,41	1.000	11,78	79,70
Matematik	Eğitim Fak.	2.165	12,24	69,83	352	16,26	84,01
				19.746 .00			3.230 .001
	Diğer Fak.	15.516	87,76	65,58	986	6,35	16.34 83,41
	Toplam	17.681	100	66,10	1.338	7,57	83,57

Tablo 3’te yer alan sınava katılım başlıklı sütunda dört branşta sınava katılan adayların mezun oldukları fakülteler eğitim fakültesi ya da diğer fakülteler olmak üzere gruplandırılmıştır. Bu sütun incelendiğinde fizik, kimya, biyoloji ve matematik alanlarında sınava katılan öğretmen adaylarının büyük bir çoğunluğunun eğitim fakültesi mezunu olmadığı açıkça görülmektedir. Öğretmenlik mesleği için özel bir eğitim sürecinden geçip mezun olmamasına rağmen eğitim fakültesi mezunlarının yanına bu kadar büyük bir öğretmen adayı kitlesinin oluşturulması Milli Eğitim Bakanlığı’nın istihdam politikası açısından ilginç bir tezadı gözler önüne sermektedir. Diğer bir deyişle karşılaştırmayı daha detaylı olarak incelediğimizde; bu alandaki adayların mezun oldukları branşlara göre elde ettikleri ortalama puanlara bakıldığında eğitim fakültesi mezunu adayların daha başarılı oldukları görülmektedir. Fizik branşında eğitim fakültesi mezunu öğretmen adayları 67,88 puanlık bir başarı elde ederken, diğer fakülte mezunlarının puan ortalaması 62,55’tir. Bu durum Kimya branşında 67,39’a 63,29; Biyoloji branşında 67,43’e 63,64; Matematik branşında ise 69,83’e 65,58’dir. Yani her branşta eğitim fakültesi mezunu öğretmen adayları diğer fakülte mezunlarından daha yüksek bir puan ortalamasına sahiptir ve istatistiki olarak bu farklar eğitim fakültesi mezunları lehine manidardır.

İlgili tablonun atamaya esas minimum puanlarla ilgili betimsel istatistiklerini içeren ikinci sütun grubuna bakıldığında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen barajı geçen eğitim fakültesi mezunu oranının diğer fakülte mezunlarından oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Dört branşın genel bir ortalaması alındığında eğitim fakültesi mezunlarının %15,71’inin atamaya esas minimum puanın üstünde bir puana sahip oldukları görülürken, bu oran diğer

fakülte mezunlarında sadece % 6,78'dir. Ayrıca atamaya esas asgari puanı geçenlerin yüzdeleri kıyaslandığında yine farkın eğitim fakültesi mezunları lehine anlamlı olduğu görülmektedir. Tüm bu sonuçlara bakarak fizik, kimya, biyoloji ve matematik branşlarında eğitim fakültesi mezunu adayların öğretmenlik mesleği açısından daha yeterli ya da donanımlı olduğunu söylemek mümkündür.

Benzer bir sonuç sosyal alanlar için de geçerlidir. Bu kapsamda Tarih ve Coğrafya ile Türk Dili ve Edebiyatı branşlarına ait sonuçlar Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Sosyal Alanlara Ait KPSS-2014 Betimsel İstatistikleri, t ve z Testi Sonuçları

Branş	Fakülte	Sınava Katılım					Atamaya Esas Min. Puanı geçen					
		N	%	$\bar{X}$	t	p	N	%	z	$\bar{X}$	t	p
Tarih	Eğitim Fak.	1.954	12,62	68,34			94	4,81		83,54		
	Diğer Fak.	13.533	87,38	64,66	16.282	.000	252	1,86	8.25	83,95	1.891	.059
	Toplam	15.487	100	65,12			346	2,23		83,84		
Coğrafya	Eğitim Fak.	1.220	20,23	67,99			125	10,25		81,87		
	Diğer Fak.	4.812	79,77	63,59	15.512	.000	200	4,16	8.41	81,78	.312	.755
	Toplam	6.032	100	64,48			325	5,39		81,82		
Türk Dili ve Edebiyatı	Eğitim Fak.	2.172	9,24	65,33			193	8,89		83,53		
	Diğer Fak.	21.345	90,76	64,49	3.746	.000	956	4,48	9.08	82,42	6.274	.000
	Toplam	23.517	100	64,57			1.149	4,89		82,61		

Sosyal alan olarak gruplandırılan Tarih, Coğrafya ile Türk Dili ve Edebiyatı branşlarında sınava katılan 45.036 öğretmen adayının betimsel istatistik sonuçları incelendiğinde ilk olarak bu üç branşta sınava giren öğretmen adaylarının yine çok büyük bir kısmının diğer fakültelerden mezun oldukları görülmektedir. Sınava giren adayların sadece 5.346'sı (% 11,87) eğitim fakültesi mezunudur. Sınava katılan tüm adayların başarı ortalamalarına bakıldığında eğitim fakültesi mezunlarının daha başarılı olduğu gözlemlenmektedir. Daha

ayrıntılı ifade etmek gerekirse eğitim fakültesi mezunu öğretmen adaylarının diğer fakülte mezunlarına göre Tarih branşında 3,68; Coğrafya branşında 4,40; Türk Dili ve Edebiyatı branşında ise 0,84 puanlık bir başarı farkı elde ettiği görülmektedir. Bu durum atamaya esas minimum puanı geçenler kısmında da devam etmektedir. Sosyal alanlara ait branşlarda minimum puanı geçen öğretmen adayı sayısının oldukça az olduğu dikkati çekmekle birlikte, eğitim fakültesi mezunlarının %7,98'sinin minimum puanı geçme başarısı gösterdiği; diğer fakülte mezunlarında bu oranın % 3,5'e düştüğü görülmektedir.

Fen ve matematik alanı ile sosyal alana ait branşlarda elde edilen sonuçların benzerlik gösterdiği görülmektedir. Fizik, Kimya, Biyoloji, Matematik, Tarih, Coğrafya ile Türk Dili ve Edebiyatı alanlarının tamamında sınava giren eğitim fakültesi mezunu öğretmen adayı sayısı diğer fakülte nazaran oldukça az olmasına rağmen bu zümrenin hem genel sınav başarısında hem de minimum puanı geçme başarısı açısından daha başarılı olduğu görülmektedir. Ancak söz konusu iki alandaki benzerliklerin yabancı dil alanında devam ettiğini söylemek mümkün değildir. Yabancı dil alanında sınava giren adaylara dair sonuçlar Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Yabancı Dil Alanlarına Ait KPSS-2014 Betimsel İstatistikleri, *t* ve *z* Testi Sonuçları

Branş	Fakülte	Sınava Katılım					Atamaya Esas Min. Puanı geçen					
		<i>N</i>	%	$\bar{X}$	<i>t</i>	<i>p</i>	<i>N</i>	%	<i>z</i>	$\bar{X}$	<i>t</i>	<i>p</i>
İngilizce	Eğitim Fak.	10.806	70,00	64,50			3.177	29,40		74,62		
	Diğer Fak.	4.631	30,00	61,68	17.398	.000	1.005	21,70	9.86	74,46	1.240	.215
	Toplam	15.437	100	63,65			4.182	27,09		74,58		
Almanca	Eğitim Fak.	2.922	75,58	61,17			179	6,13		77,54		
	Diğer Fak.	944	24,42	62,76	4.972	.000	91	9,64	3.68	77,74	.535	.593
	Toplam	3.866	100	61,56			270	6,98		77,61		

Yabancı dil alanına yönelik istatistikler incelendiğinde sınava giren öğretmen adaylarının bu sefer ekseriyetle eğitim fakültesi mezunu olduğu görülmektedir. Sınava katılan 19.303 adayın %71,12'si (13.728 kişi) eğitim fakültesi mezunu öğretmen adaylarıdır. Bu adayların sınavdan elde ettikleri başarı ortalamasına bakıldığında İngilizce branşında eğitim fakültesi mezunlarının ortalama 2,82 puan daha fazla aldıkları görülmektedir. Bu durum Almanca branşında ise tam tersidir. Almanca branşında eğitim fakültesi mezunlarının sınav başarı ortalaması 61,17 iken, diğer fakülte mezunlarının sınav ortalaması 62,76'dır. İngilizce ve

Almanca branşlarının sınava katılım istatistiklerinde ortaya çıkan başarı durumu atamaya esas minimum puanlar kısmında da benzer bir şekilde devam etmektedir. Eğitim fakültesi mezunu İngilizce öğretmen adaylarının %29,40'ı Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen taban puanı aşma başarısı gösterirken, bu oran diğer fakülte mezunlarında %21,70 seviyesine inmektedir. Almanca branşında ise diğer fakülte mezunlarının %9,64'ü minimum puanı aşma başarısı elde etmiştir. Eğitim fakültesi mezunlarının ise sadece %6,13'ü taban puanı aşabilmiştir.

Çalışmamızın alanlara özel son kısmını ise Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi alanı oluşturmaktadır. Bu alanla ilgili sonuçlar Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. *Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Alanına Ait KPSS-2014 Betimsel İstatistikleri, t ve z Testi Sonuçları*

Branş	Fakülte	Sınava Katılım					Atamaya Esas Min. Puanı geçen					
		<i>N</i>	%	$\overline{X}$	<i>t</i>	<i>p</i>	<i>N</i>	%	<i>z</i>	$\overline{X}$	<i>t</i>	<i>p</i>
Din Kültürü Ahlak Bil.	Eğitim Fak.	3.027	22,74	63,91			2.022	66,80		68,48		
					23.147	.000				11.426	.000	
	Diğer Fak.	10.283	77,26	59,83			4.990	48,53	17.7	66,91		
	Toplam	13.310	100	60,76			7.012	52,68		67,37		

Tablo 6 incelendiğinde Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni olabilmek için sınava katılan adayların çoğunluğunun diğer fakülte mezunu adaylar olduğu görülmektedir. Sayıca oldukça az kalan eğitim fakültesi mezunu öğretmen adaylarının ortalama başarısının 63,91 olduğu bu sınavda diğer fakülte mezunlarının ortalaması 59,83'tür. Burada eğitim fakültesi mezunlarının yaklaşık 4 puanlık bir üstünlükleri bulunmaktadır. Atama puanını geçme başlığı altında da eğitim fakültesi mezunlarının büyük bir başarıya ulaştıkları rahatlıkla söylenebilir. Eğitim fakültesi mezunu adayların %65'ten fazlası atamaya esas minimum puanı geçme başarısı göstermiştir. Bu oran diğer fakülte mezunlarında %50'nin altındadır.

Görüldüğü üzere 4 ana alan ve bunların altında yer verilen 10 branş üzerinden öğretmen adaylarının mezun oldukları fakülteler kaynağı üzerinden yapılan inceleme neticesinde 9 branşta eğitim fakültesi mezunu öğretmen adaylarının hem sınava dair genel başarı puanı ortalamaları hem de Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenmiş olan minimum puanı geçme oranları açısından daha başarılı oldukları görülmektedir. Burada karşımıza çıkan bir diğer soru ise atamaya esas puanı aşma başarısı gösteren öğretmen adaylarının ne kadarının öğretmen olarak Milli Eğitim Bakanlığı tarafından atanıp atanmadığı ve atanmaya hak kazanan öğretmenlerin hangi fakülteden mezun olduklarıdır. Bu

sorunun cevabını bulmaya yönelik olarak Tablo 7 ve Tablo 8’de bazı betimsel istatistik sonuçlarına yer verilmiştir:

Tablo 7. Atamaya Esas Minimum Puanı Geçen Adayların Atanma Durumlarına İlişkin Betimsel İstatistikler

Alan	Branş	Eğitim Fakültesi			Diğer Fakülteler			Genel Toplam
		Min. Puanı Geçen	Atanan	Atanma Oranı (%)	Min. Puanı Geçen	Atanan	Atanma Oranı (%)	
Fen ve Matematik Alanları	Fizik	236	222	94,07	258	241	93,41	93,72
	Kimya	236	223	94,49	314	302	96,18	95,45
	Biyoloji	322	311	96,58	678	658	97,05	96,90
	Matematik	352	341	96,88	986	938	95,13	95,59
Sosyal Alanlar	Tarih	94	92	97,87	252	247	98,02	97,98
	Coğrafya	125	123	98,40	200	199	99,50	99,08
	Türk Dili ve Edebiyatı	193	187	96,89	956	928	97,07	97,04
Yabancı Dil Alanları	İngilizce	3.177	2.978	93,74	1.005	919	91,44	93,19
	Almanca	179	170	94,97	91	82	90,11	93,33
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Alanı	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	2.022	1.541	76,21	4.990	1.835	36,77	48,15
Genel Toplam		6.936	6.188	89,22	9.730	6.349	65,25	75,23

Tablo 7 incelendiğinde araştırmaya konu olan 10 branşta sınava girip atamaya esas minimum puan üzerinde bir puan elde eden adayların büyük oranda öğretmen olarak istihdam edildikleri görülmektedir. Bu durumun tek istisnası Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi branşındadır. Bu branşta sınavda atamaya esas minimum puanı geçme başarısı gösteren adayların yaklaşık yarısı (%48,15’i) atanabilmiştir. Eğitim fakültesi mezunlarından atamaya esas minimum puanı geçenlerin atanma oranının diğer fakülte mezunlarına göre oldukça yüksek olduğu da dikkati çekmektedir. Atamaya esas minimum puanı geçme başarısı gösteren her 10 eğitim fakültesi mezunundan 9’u öğretmen olarak atanabilmişken bu oran diğer fakülte mezunlarında 6-7’ye düşmektedir.

Yine aynı tablo öğretmen adaylarının mezun oldukları fakülteler bazında incelendiğinde yapılan sınav neticesinde ataması gerçekleştirilen öğretmenlerin % 49,36’sının eğitim fakültesi çıkışlı, %50,64’ünün ise diğer fakülte mezunlarından olduğu anlaşılmaktadır. Bir diğer deyişle 2014 yılında söz konusu 10 branşta ataması yapılan öğretmenlerin yarısı eğitim fakültesi mezunu, yarısı

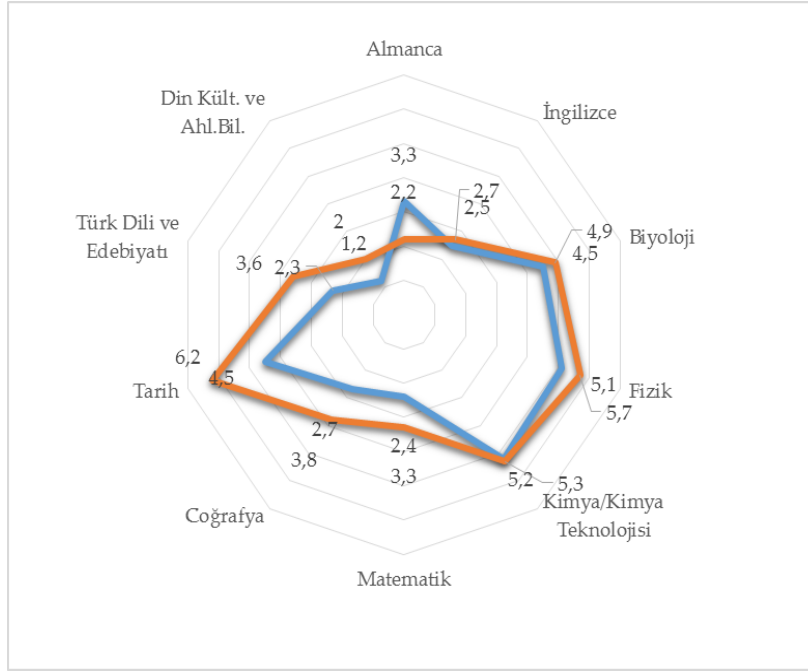
da diğer fakültelerden mezundur. Ancak bu istatistik mezun olunan fakülte ile sınavda elde edilen başarı arasındaki bağıın açıklanmasında yanıltıcıdır. Çünkü bu branşlarda sınava giren adayların sadece %25'inin eğitim fakültesi mezunu olduğu dikkate alınırsa atanma durumlarının yarı yarıya olmadığı, eğitim fakültesi mezunlarının çok daha başarılı olduğu aşıkardır. Bu noktada Tablo 8 daha açıklayıcı olacaktır.

Tablo 8. Öğretmen Adaylarının Mezun Oldukları Fakültelere Göre Sınava Katılım ve Atanma Oranları

	Sınava Katılan Aday Sayısı	Atanan Aday Sayısı	Başarı Durumu (%)
Eğitim Fakültesi	29.365	6.188	21,07
Diğer Fakülteler	88.841	6.349	7,15
Toplam	118.206	12.537	10,61

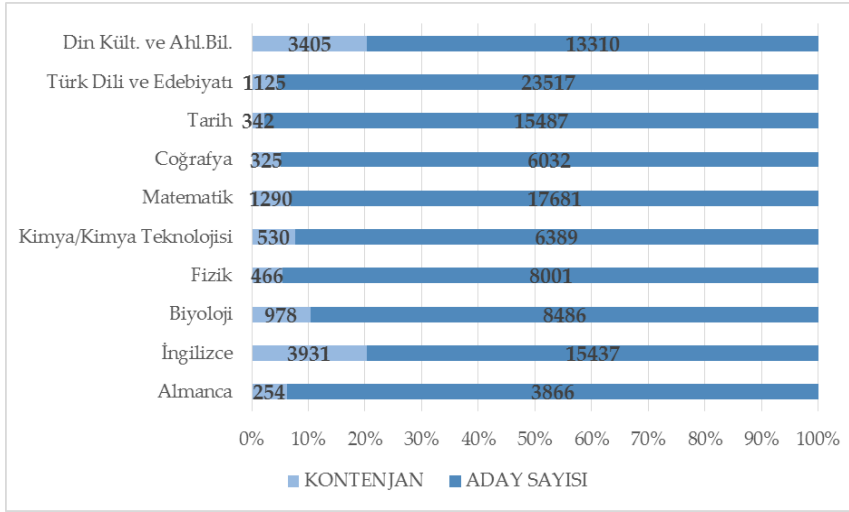
Tablo 8 en basit şekli ile yorumlandığında Kamu Personeli Seçme Sınavı'nın Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi'ne katılan her 100 öğretmen adayından ancak 11'i öğretmen olabilmektedir. Ancak bu sınava giren eğitim fakültesi mezunu 100 adaydan 21'i atanma başarısı elde ederken, diğer fakülte mezunu her 100 adaydan ancak 7'si öğretmen olabilmektedir.

Öğretmen olabilmek için bu sınava katılan adayların sadece yaklaşık %11'inin atanma başarısı gösterdiğini ifade etmek ile birlikte geride kalan %89'luk kesimin çok büyük bir kısmının bir sonraki sınavda tekrar şansını deneyeceğini tahmin etmek zor olmasa gerekir. Burada akıllara bir başka soru gelmektedir. Acaba sınavdan başarılı bir puan ile ayrılıp öğretmen olarak atanma başarısı elde eden bu kişiler sınava kaç defa girmişlerdir? Yahut bu sınava kaçınıcı girişlerinde öğretmen olarak atanabilmişlerdir? Öğretmen adaylarının bağlı bulundukları branşlara göre sınava giriş sayıları ile atanma durumlarına bakıldığında branşlar ve fakülteler arasındaki başarı düzeylerinin karşılaştırılmasına yönelik büyük resmi görmek adına Şekil 1 sunulmuştur.

Şekil 1. Branşlar Bazında Atanan Adayların Sınava Giriş Sayısı Ortalamaları

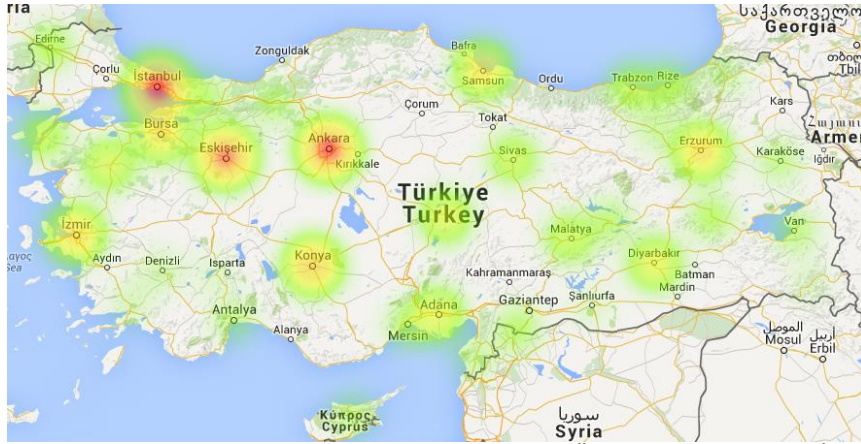
Şekil 1’de eğitim fakültesi mezunları mavi renk ile gösterilirken diğer fakültelerden mezun olanlar turuncu ile görselleştirilmiştir. İncelemeye tabi tutulan 10 branşta sınava giren öğretmen adaylarının kaçınıcı kez sınava girdiklerinde öğretmen olarak atandıklarını incelediğimizde Almanca hariç diğer bütün alanlarda eğitim fakültesi mezunlarının diğer fakülte mezunlarına göre daha başarılı oldukları görülmektedir. Sınava girme sayısına göre incelediğimizde en şanslı branşın Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi olduğunu; bu branştan sınava giren adayların neredeyse her ikinci girişinde atandıklarını ancak bu istatistiğin Kimya/Kimya Teknolojisi alanında 5’e, Tarih branşında da 6’ya kadar çıktığı görülmektedir. Disiplinlere göre sınava giren aday sayısı ve açılan kontenjan sayılarına baktığımızda yarışın hangi branşlarda daha zorlu geçtiğini görmek mümkündür (Şekil 2).

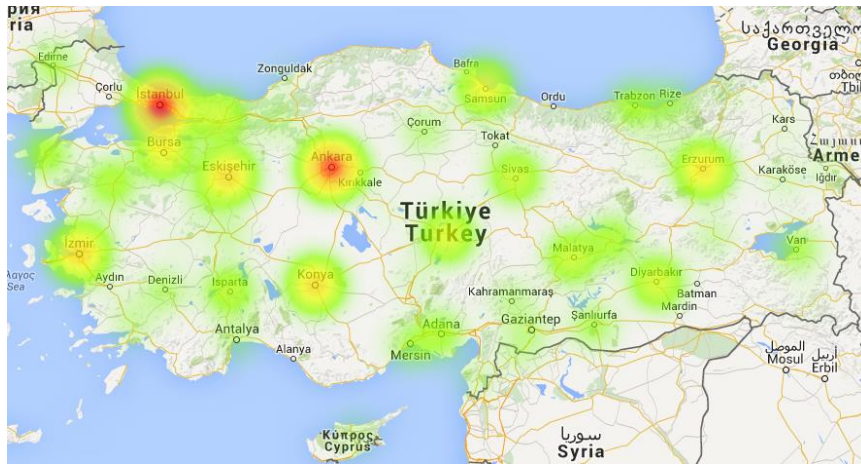
Şekil 2. Açılan Kontenjan Sayıları ve Branşlara Göre Sınava Katılan Aday Sayıları

2014 yılı özelinde baktığımızda Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen öğretmen kontenjanlarının branşlar bazında sınava giren adaylara oranlanması durumunda İngilizce ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi branşlarından mezun öğretmen adaylarının diğer branşlara göre nispeten daha şanslı olduklarını ifade etmek gerekir. Bu iki branşta %20 civarında bir atanma şansı oluşmuşken, bu oran diğer 8 branşta %10'un altındadır.

Son olarak eğitim fakülteleri ile diğer fakültelerden mezun olan öğretmen adaylarının atanma durumlarının Türkiye üzerindeki dağılımlarına bakacak olursak başarının hangi iller üzerinde yoğunlaştığını görmek mümkün olacaktır. Bu kapsamda mezun olunan fakülte ile fakültenin bulunduğu şehir bağlamında ortaya çıkan başarı haritası Şekil 3 ve Şekil 4'te sunulmuştur.

Şekil 3. Eğitim Fakültesinden Mezun Olarak Atanan Öğretmen Adaylarının İllere Göre Başarı Dağılımı

Şekil 4. Diğer Fakültelerden Mezun Olarak Atanan Öğretmen Adaylarının İllere Göre Başarı Dağılımı

Şekil 3 ve Şekil 4'ü tek tek ele alarak incelemek ve değerlendirmelerde bulunmak mümkündür. Ancak ülkemizdeki öğretmen adaylarına toptancı bir yaklaşımla iller bazında baktığımızda ortaya çıkan ortak sonuç çok net bir biçimde 3 il üzerinde başarının yoğunlaştığını gözler önüne sermektedir. Ankara, İstanbul ve Eskişehir'deki üniversitelerden mezun adaylar öğretmenliğe daha çok kaynak il olma başarısına imza atmaktadır.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Söz konusu çalışma kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğretmenlik mesleği için kaynak olarak kabul gören fakülteler eğitim fakültesi ve diğer fakülteler olarak iki ana gruba ayrılmış ve bu iki kaynaktan mezun olan adayların, öğretmen seçimi için kullanılan KPSS-2014’de elde ettikleri başarı ve öğretmen olarak atanma durumları üzerinden karşılaştırmaya tabi tutulmuştur. Bu sayede sınav ve atanma başarıları üzerinden hangi kaynaktan gelen öğretmen adaylarının daha yeterli ve donanımlı olduklarına dair bir çıkarım yapılmaya çalışılmıştır. Büyük projeksiyonda bu sonuçların öğretmen istihdam politikaları için yol gösterici yahut uyarıcı bir etki yaratması amaçlanmıştır.

Ulaşılan sonuçlar üzerinden değerlendirecek olursak; fizik, kimya, biyoloji ve matematik gibi temel bilimlere yönelik branşlarda eğitim fakültesi mezunu adayların öğretmenlik mesleği açısından daha yeterli ya da donanımlı olduğunu söylemek mümkündür. Sosyal alan olarak gruplandırılan Tarih, Coğrafya ile Türk Dili ve Edebiyatı branşlarında sınava giren öğretmen adaylarının yine çok büyük bir kısmının diğer fakültelerden mezun oldukları görülürken, sınava giren eğitim fakültesi mezunların oranı sadece % 11,87’dir. Sınava katılan tüm adayların başarı ortalamalarına bakıldığında eğitim fakültesi mezunlarının daha başarılı olduğu gözlemlenmektedir. Diğer bir ifadeyle eğitim fakültesi mezunu öğretmen adaylarının diğer fakülte mezunlarına göre Tarih branşında 3,68; Coğrafya branşında 4,40; Türk Dili ve Edebiyatı branşında ise 0,84 puanlık bir başarı farkı elde ettiği görülmektedir. Atamaya esas minimum puanı geçenler kısmını incelediğimizde de aynı durumun devam ettiğini söylemek mümkündür. Sosyal alanlara ait branşlarda minimum puanı geçen öğretmen adayı sayısının oldukça az olduğu dikkati çekmekle birlikte, eğitim fakültesi mezunlarının %7,98’sinin minimum puanı geçme başarısı gösterdiği; diğer fakülte mezunlarında bu oranın % 3,5’e düştüğü görülmektedir. Temel bilimler, Tarih, Coğrafya ile Türk Dili ve Edebiyatı alanlarının tamamında sınava giren eğitim fakültesi mezunu öğretmen adayı sayısı diğer fakültelerden mezun olan öğretmen aday sayısına nazaran oldukça az olmasına rağmen bu zümrenin hem genel sınav başarısında hem de minimum puanı geçme başarısı açısından daha başarılı olduğu görülmektedir. Ancak durumun yabancı dil alanında devam ettiğini söylemek mümkün değildir. Eğitim fakültesi mezunu İngilizce öğretmen adaylarının %29,40’ı Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen taban puanı aşma başarısı gösterirken, bu oran diğer fakülte mezunlarında %21,70 seviyesine inmektedir. Almanca branşında ise diğer fakülte mezunlarının %9,64’ü minimum puanı aşma başarısı elde etmiştir. Eğitim fakültesi mezunlarının ise sadece %6,13’ü taban puanı aşabilmiştir. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni olabilmek için sınava katılan adayların çoğunluğunun diğer fakülte mezunu adaylar olduğu görülmektedir.

Sayıda oldukça az kalan eğitim fakültesi mezunu öğretmen adaylarının ortalama başarısının 63,91 olduğu bu sınavda diğer fakülte mezunlarının ortalaması 59,83’tür. Burada eğitim fakültesi mezunlarının yaklaşık 4 puanlık bir üstünlükleri bulunmaktadır. Atama puanını geçme konusunda eğitim fakültesi mezunlarının büyük bir başarıya ulaştıkları rahatlıkla söylenebilir. Eğitim

fakültesi mezunu adayların %65'ten fazlası atamaya esas minimum puanı geçme başarısı gösterirken, diğer fakülte mezunlarının yarısından fazlası atamaya esas minimum puanı geçememiştir. Eğitim fakültesi mezunlarından atamaya esas minimum puanı geçenlerin atanma oranının diğer fakülte mezunlarına göre oldukça yüksek olduğu da dikkati çekmektedir. Atamaya esas minimum puanı geçme başarısı gösteren her 10 eğitim fakültesi mezunundan 9'u öğretmen olarak atanabilmişken bu oran diğer fakülte mezunlarında 6 ila 7 arasındadır. 2014 yılında söz konusu 10 branşta ataması yapılan öğretmenlerin yarısı eğitim fakültesi mezunuyken, kalanı da diğer fakültelerden mezundur. Bu branşlarda sınava giren adayların sadece %25'inin eğitim fakültesi mezunu olduğu dikkate alınırsa atanma durumlarının yarı yarıya olmadığı, eğitim fakültesi mezunlarının çok daha başarılı olduğu görülebilir. Kamu Personeli Seçme Sınavı'nın Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi'ne katılan her 100 öğretmen adayından ancak 11'i öğretmen olabilmektedir. Ancak bu sınava giren eğitim fakültesi mezunu 100 adaydan yaklaşık 22'si atanma başarısı elde ederken, diğer fakülte mezunu her 100 adaydan ancak 7'si öğretmen olabilmektedir. Sınava girme sayısına göre incelediğimizde en şanslı branşın Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi olduğu, bu branştan sınava giren adayların neredeyse her ikinci girişinde atandıkları görülürken, Kimya/Kimya Teknolojisi alanında 5. kez, Tarih branşında da 6. kez sınava girişlerinde atandıkları görülmektedir.

Sonuç olarak özel ihtisas gerektiren bir meslek olarak adlandırılan öğretmenlik mesleği için bu yönde eğitim alan, bilgi ve becerilerini bu ekseninde kazanmış olan adayların istihdam edilmesi gereklidir. Yapılan araştırma bize eğitim fakültesinde öğretmen olmak için yetiştirilmiş olan adayların daha başarılı oldukları sonucunu açıkça göstermektedir. İlgili kurumların bu sonuçlardan yola çıkarak formasyon politikasını gözden geçirmesi gerekmektedir. Ayrıca üniversitelerde ilgili bölümlere verilecek kontenjanların belirlenmesi ile açılacak bölümlere verilecek izinlerde de bu verileri göz önünde bulundurmasının yarar sağlayacağı söylenebilir. Konu hakkında bu tür kararları alabilecek kurumların Yükseköğretim Kurulu ve Milli Eğitim Bakanlığı olduğu söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Açıl, Ü. (2010). *Öğretmen adaylarının akademik başarıları ile KPSS puanları arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Aküzüm, C., Demirkol, M., Ekici, Ö. & Talu, M. (2015). Öğretmen adaylarının KPSS öğretmenlik alan bilgisi sınavına ilişkin görüşleri. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(18), 331-344.
- Akyüz, Y. (2001). *Başlangıçtan 2001'e Türk eğitim tarihi*. Genişletilmiş 8. Baskı, ALFA Basım Yayım, İstanbul.
- Atasoy, B. (2004). Eğitim fakültelerinin ÖSS ve KPSS puanları yönünden karşılaştırılması. *Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları ve Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu*, 83-112, Ankara.
- Atav, E. & Sönmez, S. (2013). Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavı (KPSS)'na ilişkin görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. Özel Sayı(1)*, 01-13.

- Bahar, H. H. (2006). KPSS puanlarının akademik başarı ve cinsiyet açısından değerlendirilmesi. *Eğitim ve Bilim*, 31(140), 68-74.
- Bahar, H. H. (2011). ÖSS puanı ve lisans mezuniyet notunun KPSS 10 puanını yordama gücü. *Eğitim ve Bilim*, 36(162), 168-181.
- Başkan, Z. & Alev, N. (2009). Kamu personeli seçme sınavında (KPSS) çıkan soruların öğretmenlik meslek derslerine göre kapsam geçerliği. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 29-50.
- Dilekmen M., Ercoşkun H. & Nalçacı A. (2005). Öğretmen adaylarının akademik ve KPSS başarılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi, *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 304-315.
- Ercoşkun, M. H. & Nalçacı, A. (2009). Sınıf öğretmeni adaylarının ÖSS, akademik ve KPSS başarılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(2), 479-486.
- Erdem, E. & Soylu, Y. (2013). Öğretmen adaylarının KPSS ve alan sınavına ilişkin görüşleri. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(1), 223-236.
- Ergün, M (2005). İlköğretim okulları öğretmen adaylarının KPSS'deki başarı düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi (Kastamonu ili örneği). *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 13(2), 311-326.
- Fraenkel, J., Wallen, N. & Hyun, H.H. (2012). *How to design and evaluate research in education* (8th ed.). Boston: McGraw Hill.
- Gündoğdu, K., Çimen, N. & Turan, S. (2008) Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına (KPSS) ilişkin görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 35-43.
- Gökçe, F. (2013). Lisans öğrencileri ile formasyon programına devam eden kursiyerlerin KPSS konusundaki görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. Özel Sayı*(1), 171-190.
- Kablan, Z. (2010). Akademik mezuniyet ortalama puanı ile KPSS başarı puanı arasındaki ilişki. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 451-470.
- Kala, A. & Çakır, M. (2016). 2013 Kamu personeli seçme sınavı biyoloji alan bilgisi sorularının biyoloji öğretmenliği alan bilgisi yeterliklerine ve yenilenmiş Bloom taksonomisine göre analizi. *International Journal of Human Sciences*, 13(1), 243-260.
- Karaca, E. (2011). Öğretmen adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavına (KPSS) yönelik tutumları. *Akademik Bakış Dergisi*, 23, 1-18.
- Özkan, M. (2015). Öğretmen yetiştiren programların giriş taban puanlarıyla KPSS ortalamaları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8 (19), 279-303.
- Safran, M., Kan, A., Üstündağ M.T., Birbudak T.S. & Yıldırım, O. (2014). 2013 KPSS sonuçlarının öğretmen adaylarının mezun oldukları alanlara göre incelenmesi, *Eğitim ve Bilim*, 39(171), 13-25.
- Uğurlu, I. & Yörek, N. (2015). Pre-Service teachers' comments toward official teacher selection system (Civil Servant Selection Examination, KPSS) in Turkey: A qualitative analysis. *Open Journal of Social Sciences*, 3(9), 182.
- Yüksel, S. (2013). Öğretmen yetiştirmede hesap verebilirlik bağlamında KPSS sonuçlarının değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Özel Sayı*(1), 404-420.
- YÖK. (2015). Pedagojik formasyon eğitimi sertifika programları hakkında açıklama. 02.03.2016 tarihinde http://yok.gov.tr/documents/10279/19836547/Pedagojik_Formasyon_Egitimi_Sertifika_Programlari_Hakkinda_Aciklama.pdf/da9f43b7-dc3e-430c-9635-4153ad6e9de0?version=1.0 adresinden erişildi.

SUMMARY

In Turkey, Civil Servant Selection Examination (CSSE) score is the main criteria for teacher employment today. Hence the importance of CSSE increases day by day due to the competition between teacher candidates in this manner. Not only teacher candidates which graduate from educational faculties but also another group of candidates, which graduate from some other faculties and pedagogic formation programs subsequently, enter this exam to become a teacher. It must be taken into consideration that number of pedagogic formation programs is in an increasing trend. However, according to Ministry of Education, number of teacher candidates is extremely higher than the number of teachers needed to be employed. It seems to be contradictory. In this context some research should be conducted regarding CSSE and teacher employment policy.

Recent research in this topic usually focus on a variety of factors such as CSSE achievements, opinions or attitudes of teacher candidates towards the exam (Aküzüm, Demirkol, Ekici & Talu, 2015; Gündoğdu, Çimen & Turan, 2008; Karaca, 2011), university entrance scores (Bahar, 2011; Atasoy, 2004; Özkan, 2015), exam anxiety and other variables (Açıl, 2010; Bahar, 2006; Dilekmen, Ercoşkun & Nalçacı, 2005; Ercoşkun & Nalçacı, 2009; Ergün, 2005). In addition, a similar study was conducted on CSSE-2013 scores. Scores of 94.625 teacher candidates from 10 branches were investigated in terms of faculties they graduated from. Results showed that teacher candidates from education faculties succeeded much better than the others (Safran et al., 2014).

Above mentioned research, of course, produced valuable results and recommendations for teacher employment policy, CSSE exam and other related topics. However, there is a need of much more comprehensive and empirical findings and more practical recommendations in this context. For this reason, clear and understandable results and recommendations should be put forth by analyzing big datasets. This study tends to support to fill in this gap. The aim of this study is to compare CSSE-2014 scores of teacher candidates in terms of faculties they were graduated from and their branches. Results of the study are expected to provide feedback for teacher training, teacher employment policy and teacher selection system in Turkey.

Survey method which is one of the descriptive research methods was conducted in order to present distribution of teacher candidates in groups in terms of some variables and the differences among groups. The CSSE-2014 P121 type scores of totally 118.206 teacher candidates from 10 branches were taken into consideration for analysis. For P121 type score, candidates answer questions from the categories; General Ability (15%), General Knowledge (15%), Educational Sciences (20%) and Subject Matter Knowledge (50%). Teacher candidates were grouped into four categories of fields on the basis of their branches. These categories are “Science and Mathematics”, “Social Sciences”, “Foreign Languages” and “Religious Culture and Ethics”. Dataset of the study

was derived from Ministry of Education. All the data were transferred into Microsoft SQL Server 2014 database management system in order to accomplish detailed and professional data analysis.

Comparisons between groups were done using t-test and z-test in terms of CSSE-2014 scores of teacher candidates. IBM SPSS 20 (Statistical Package for the Social Sciences) software was used for analysis. Students were grouped according to faculties they were graduated from; Education Faculty or others. First, CSSE-2014 scores of these groups were compared. Second, 2014 teacher employment minimum scores defined by Ministry of Education for each branch quota were taken into consideration and average scores were compared in order to investigate if there is a significant difference between them or not. On the other hand z-test was used for percentage comparisons because scores of teacher candidates, which were higher than minimum employment scores, had the potential to produce more explanatory statistical results.

This study also provided descriptive statistical results regarding employment rates, number of entries to CCSE, employment quota for each branch etc. Finally, cities of Turkey were compared in terms of teacher employment rate.

The study focused on ten branches in four main categories; “Science and Mathematics”, “Social Sciences”, “Foreign Languages” and “Religious Culture and Ethics”. Teacher candidates, which were graduated from Education Faculties, were found to be more successful in terms of CCSE-2014 scores in nine branches. This result is the same for achievement of exceeding the minimum scores for employment.

Findings related to teacher candidates, who exceeded the minimum score defined by Ministry of Education, showed that employment rate for students which were graduated from Education Faculties is approximately 90%. However, this rate was found between 60% and 70%.

According to findings related to all teacher candidates taking “Subject Matter Knowledge” test, almost 11% of the candidates had the chance to be employed as a teacher. This ratio was 21% specifically for candidates which were graduated from Education Faculties. On the other hand this ratio was 7% for candidates which were graduated from other faculties.

Results also point out the “Foreign Languages” and “Religious Culture and Ethics” categories in terms of higher employment rates. For these two categories employment rate was approximately 20%. However this ratio was below 10% for other eight branches. Universities in Ankara, İstanbul and Eskişehir were found to be the top three most successful ones with high employment rates of teacher candidates.

It can be argued that being a teacher is a profession that requires special expertise. For this reason, teacher candidates who are educated to reach abilities for this expertise for a systematic and reasonable education period should be given priority to be employed. This research clearly points out that teacher candidates, graduated from education faculties, are more successful in CCSE exam. Ministry of Education can make some inferences from these results in order to go over teacher employment policies and Pedagogical Formation Programs. These results also present some tips towards the need for reviewing quota to be defined for teacher employment in terms of branches.